

Hvorfor feirer vi 17. mai?

Undervisningsopplegget er utviklet for bruk i hjemmeskole, men tilpass aktivitetene slik du mener de fungerer best i din elevgruppe.

Relevante kompetansemål i samfunnsfag etter 7. trinn:

Eleven skal

- beskrive sentrale hendinger som har ført fram til det demokratiet vi har i Norge i dag og samanlikne korleis enkeltmenneske har høve til å påverke i ulike styresett
- samtale om menneske- og likeverd og samanlikne korleis menneskerettane er blitt og blir varetakne i ulike land

Tidsbruk: cirka 60 minutter

Trinn: 5.-7. trinn (med små tilpasninger vil opplegget også fungere godt for de eldste i småskolen og de yngste på ungdomstrinnet)

Utstyr: PC/Nettbrett med den digitale plattformen dere bruker for å kommunisere med elevene.

Mål:

- Jeg vet hvorfor vi feirer 17.mai
- Jeg vet hva demokrati betyr

1. Hva kan elevene om 17. mai fra før?

Introduser temaet og målene for økta. La elevene finne frem til hva de allerede kan om 17. mai med spørsmålene under. Elevene kan svare enten ved å skrive en kommentar i chatten, eller ta ordet. Ta tak i noen av svarene du får og snakk sammen om likheter og ulikheter i hva man forbinder med 17. mai.

- Hva forbinder du med 17. mai?
- Vet du hvorfor vi feirer 17.mai?
- Hvordan blir 17. mai i år tror du?

2. Film og begrepsavklaring

Be elevene notere underveis i filmen: tre ting de synes var interessante eller tre ting de ikke visste fra før. Del linken til filmen med elevene dine og be dem se filmen hver for seg, eller del skjermen din og se filmen sammen (pass på at alle hører lyden i filmen, da dette kan være vanskelig med delt skjerm). Elevene kan dele det de noterte enten i chatten eller i samtale etter at dere har sett filmen. Følg opp det elevene deler og ta tak i uklarheter, eller spørsmål elevene måtte ha. Gå igjennom og forklar begrepene under, slik at alle er kjent med dem.

En **rettighet** sier noe om hva barn trenger for å ha det bra. I **Grunnloven** står de viktigste reglene for hvordan landet vårt skal styres og hvilke rettigheter vi har. I Grunnloven står det at folket skal styre seg selv. Det betyr at vi velger representanter til Stortinget, som skal bestemme på vegne av oss. Derfor er Norge et demokrati og det betyr at folket bestemmer.

FN's barnekonvensjon, eller **barns rettigheter**, er en del av norsk lov. Noen av barns rettigheter står også i Grunnloven – de viktigste reglene for landet vårt. Dette gjelder blant annet **barns rett til å bli hørt**.

3. Gruppearbeid/individuell arbeid

Her velger du metode etter hva du har erfaring med at passer best for din elevgruppe. Del elevene inn i grupper med egne digitale rom der de kan diskutere oppgavene. Gjennomfør arbeidet i fellesskap eller individuelt. Be elevene notere svarene, som senere skal sendes til deg. Elevene kan med utgangspunkt i filmen svare på spørsmålene under:

Hvorfor feirer vi 17. mai?

- Norge er et demokrati. Det betyr at folket er med på å bestemme i Norge.
– *Hvem er folket?*
- I 1814 var «folket» bare rike menn, og ingen kvinner eller folk med lite penger fikk lov til å være med å bestemme i Norge.
– *Hvorfor er det viktig at alle får lov til å være med å bestemme i Norge?*
- Stortingspresidenten sier at alle barn har rett til å bli hørt og behøver ikke å vente til de er 18 år for å si sin mening og påvirke landet. Dette står faktisk i grunnloven!
– *Hva er en rettighet?*
– *Hva betyr det å ha rett til å bli hørt?*
– *Nevn tre ulike måter du og andre elever kan være med på å bestemme på skolen eller i klassen deres.*
- I år blir 17. mai annerledes enn tidligere, men det er likevel viktig å feire! Kanskje dere kan gjøre noe hyggelig sammen med klassen digitalt, fredagen før 17. mai?
– *Kom med forslag til hva dere kan gjøre i klassen for å feire 17. mai i år, selv om dere må holde avstand.*

Ekstraspørsmål:

- *Hvordan feirer andre land nasjonaldagen sin? Hvordan tror du det er å være barn der?*

4. Demokrati i praksis

Gå gjennom svarene på oppgavene i fellesskap, eller be elevene levere inn svarene til deg. Uansett fremgangsmåte – ta tak i elevenes forslag til hvordan dere kan feire 17. mai i år i skoletiden. Ta forslagene på alvor og se om det er mulig å gjennomføre et eller flere av forslagene, så elevene får en opplevelse av demokrati i praksis.

Om du har spørsmål eller tilbakemeldinger til undervisningsopplegget – ta kontakt med oss på skole@reddbarna.no